
ÖTÜKEN

POLİS HAFİYESİ KARTAL İHSAN'IN MACERALARI

PEYAMİ SAFA
SERVER BEDİ

NOTLANDIRARAK YENİ HARFLERE AKTARAN
EROL ÜYEPAZARCI

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1406
EDEBÎ ESERLER: 734

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-605-155-810-3

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Son Okuma: Samet Ocakdan

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: Karakış Basım

Baskı: İmak Ofset Basım Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sertifika Numarası: 12531 Tel: (0212) 444 62 18

İstanbul- 2019

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

İÇİNDEKİLER

Psikoloji ve Fizyolojide Meleke Sahibi Yetenekli Polis Hafiyesi:
KARTAL İHSAN (Erol Üyepazarcı) 7
Kartal Pençesi 11
Baş Kesenler 35
Boğuk Ses 59
Çocukları Çalan 81
Kanlı Esrarkeşler 105
Kâğıthane Faciası 127
Yer Altındaki Ölü 151
Altı Parmaklı El 175
Tekinsiz Ev 195
Kızıl Çeneli Baş 217

Psikoloji ve Fizyolojide Meleke Sahibi Yetenekli Polis Hafiyesi: KARTAL İHSAN

Rahmetli Peyami Safa'nın Server Bedi takma adıyla 1924-1928 arasında kaleme aldığı polisiye öykülerinin kahramanları içinde tek ***antikahraman*** olmayanı Kartal İhsan'dır.

Yazarımızın, Ötüken Neşriyat'tan sergüzeştleri yayımlanan diğer kahramanları Cingöz Recai, Cıva Necati, Tilki Leman ve Çekirge Zehra tipik ***antikahraman***lardır. Hepsi hırsızdırlar ve polis örgütü onları hiçbir zaman yakalayamaz; yakalasa bile kaçmanın yolunu bulurlar.

Kartal İhsan ise bir polis hafiyesidir ve yazarımızın anlatımıyla katillerin hırsızların, dolandırıcıların, karmanyolacıların tir tir titrediği bir yetenekli polistir.

Daha önce siz okuyucularımıza sunduğumuz 1924 ve 1925 yılında kaleme alınmış ***Cingöz Recai'nin Harikulâde Sergüzeştleri*** ve ***Cingöz Recai Kibar Serseri*** dizilerinden sonra Server Bedi 1925 yılında Kartal İhsan'ın kahramanı olduğu on uzun öyküden oluşan "Polis Hafiyesi Kartal İhsan'ın Maceraları" dizisini eski yayıncısı Orhaniye Matbaası marifetiyle yayımladı.

En bilinen kahramanı Cingöz Recai'yi, son öyküsü olan ***Cingöz'ün Akıbeti***'nde ezeli rakibi Mehmet Rıza'nın tuzağına düşürüp hapishaneye tıktırdıktan ve artık bir daha hırsızlık yapmayacağı sözünü onun ağzından ilan edip Cingöz Recai öykülerini noktaladıktan sonra; yazarımız, okuyucusunun büyük ilgisini çeken polisiye öykü yazmayı bırakmamış ve bu kez bir polis hafiyesi olan Kartal İhsan'ın hikâyelerini kaleme almıştır.

Kartal İhsan dizisi on öyküden oluşmaktadır:

1-*Kartal Pençesi*, 2-*Baş Kesenler*, 3-*Boğuk Ses*, 4-*Çocukları Çalan*, 5-*Kanlı Esrarkeşler*, 6-*Kâğıthane Faciası*, 7-*Yer Altındaki Ölü*, 8-*Altı Parmaklı El*, 9-*Tekinsiz Ev*, 10-*Kızıl Çeneli Baş*.

Kartal İhsan dizisi okuyucu katında ilgi görse de ve polisiye kurgu bakımından en az Cingöz dizisi kadar başarılı olsa da hiçbir zaman Cingöz Recai'nin popülaritesini yakalayamamıştır.

Bunu fark eden Peyami Safa, önce Cingöz Recai'nin tıpkısı, adeta burnundan düşmüşü olan Cıva Necati tiplemesini yaratmış ve sonra ondan da vazgeçip ünlü kahramanı Cingöz'e dönerek onun yeni maceralarını kaleme almış; bu arada Çekirge Zehra ve Tilki Leman adlı iki kadın hırsızın maceralarını da okuyucularına sunmuştur.

1928'deki Latin harflerine geçişten sonra Server Bedi'nin tek kahramanı kalacaktır: Cingöz Recai.

Yazarımız, ölümüne kadar yalnızca Cingöz Recai romanları kaleme alacak ve 1924-1928 arasında yarattığı kahramanlara bir daha dönmeyecektir.

Kartal İhsan öykülerinden bir iki tanesi yazarın ölümünden sonra kronolojik sıraya dikkat edilmeden ve itinasız bir şekilde Latin harfleriyle yayımlanmıştır; ama kronolojik sırayla on öykünün tamamı, özgün metne sadık ve itinalı bir şekilde ilk kez Ötüken Neşriyat tarafından bu kitabımızda okuyucuya sunulmaktadır.

Kartal İhsan, yirmi yıla yakın İstanbul emniyet örgütünde faaliyet gösterdikten sonra, kimseye bağlı olmadan rahatça çalışabilmek için görevinden istifa eden bir dedektiftir. Parasal imkânlarının da buna izin verdiği anlaşılmaktadır. Çünkü İstanbul'un genellikle zenginlerinin oturduğu Ayaspaşa semtinde bir apartman onun mülküdür ve evli değildir, tıpkı Sherlock Holmes gibi kadınlarla pek ilgilenmez; becerikli bir uşağıyla birlikte yaşamaktadır.

Dedektifliği çok sevdiği için yapmaktadır. Başta İstanbul Emniyet müdürü ve emniyet örgütü kendisine büyük saygı göster-

mektedir. Çözemedikleri olaylarda hemen ona başvurmakta ve yardımını istemektedirler.

Server Bedi'nin Cingöz Recai'si nasıl Bir Arsène Lupin öykünmesi ise, Kartal İhsan için de Sherlock Holmes öykünmesi diyebiliriz.

Kartal İhsan öykülerinde sorunlar kahramanımıza çeşitli şekillerde gelir. Kartal İhsan dinler, soruşturur sonra bazen gözlemler yapmak için olay yerine gider ve çok önem verdiği "izler"i takip ederek olayı çözümler. Onun için hiçbir suçlu iz bırakmadan suç işleyemez, önemli olan bu izleri bulmak ve yorumlamaktır. En sonunda dostu Server Bedi'yi karşısına alarak olayı nasıl çözdüğünü anlatır.

Kartal İhsan aynı zamanda sıkı bir münevverdir; ilmi ve felsefi kitapları okumaktan haz alır. Psikoloji ve fizyonomide meleke sahibidir. Suçlunun davranışları ve fiziki yapısından hiç şaşmayan sonuçlar çıkarabilir.

Öykülerin yazıldığı tarihte çok moda olan ve ünlü İtalyan kriminolog Cesare Lombroso'nun (1835-1909) öncülüğünde gelişen "fizyonomi", insanların dış görünüşlerinden hareketle suçluları saptamayı öngörüyordu. Kartal İhsan, bu bilimde üstattır. Özellikle kendisini aldatmak için felakete uğramış kişiler olarak kendisine gelen ama asıl suçlu olan kişileri amiyane tabiriyle gözlerinden tanır.

Bunun dışında, evinde en çağdaş aygıtlarla donattığı laboratuvarı ve yazarın deyişiyle tebdilikıyafet, yani kılık değiştirmek, için her türlü olanağın bulunduğu ayrı bir mekânı vardır. Laboratuvarı malzeme bakımından İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ndeki benzer tesisten çok daha moderndir.

İki arkadaşın çok sık buluştukları Kartal İhsan'ın Ayaspaşa'daki evi; her türlü kötülüğün cirit attığı İstanbul'da bir tutarlılık adacığıdır. Dışarıdaki uygunsuzlukların haberleri basın, posta yahut bizzat kurbanların başvurmasıyla veya emniyet müdürünün ricasıyla buraya gelir. Kartal İhsan sorunu çözdükten sonra koltuğuna yerleşir, çubuğunu içerek kendi Doktor Wat-

son'ı olan Server Bedi ile konuşur. Server Bedi kışkırtıcı sorularla muammanın çözümünün daha iyi kavranılmasını sağlar. Zaten sıradan okuyucunun özdeşleşeceği kahraman Kartal İhsan değil Server Bedi'dir.

Kartal İhsan öyküleri, döneminde yazılan, Amerikalıların deyişiyle "***dime novel***" bizim çevirimizle "***onparalık öykü***" türünde en başarılı örneklerdir. Hem telif olarak yazılan benzer öykülerden hem de o dönemde ***Nat Pinkerton*** veya ***Nick Carter*** öyküleri olarak dilimize çevrilen bu tür öykülerden açık ara daha niteliklidir.

Server Bedi daha sonra, 1926-1928 arasında yazdığı Cıva Necati ve Cingöz Recai öykülerinin ikisinde Kartal İhsan'ı olaylara karıştırmıştır. Ancak Kartal İhsan, Cingöz'ün ezeli rakibi Mehmet Rıza gibi bu usta hırsız karşısında mağlup olmayacaktır. ***Bir Düğün Gecesi*** adlı öyküde her şey olup bittikten sonra olay yerine çağrılacak ve kısa bir süre içinde Cingöz'ün marifetini anlayacak; ama Cingöz çoktan kaçtığından yapacağı bir iş kalmayacaktır. ***Japon Masası*** adlı öyküde de kendisine telefonla müracaat eden hırsızlığa kurban olacak kişiye kıymetli Japon masasını hemen karakola götürüp bırakmasını söyleyecek; ama adamcağız bu önemli öğüdü kendi kafasına göre hareket edip tutmayacak ve masayı çaldıracaktır.

Öyküleri Osmanlıca asıllarından özgün metne sadık kalarak çevirdik. Bugün için eskimiş sözcükleri dipnotlarıyla belirttik. Ayrıca imla işaretlerini, yazarın kullandığı şekilde aynen verdik.

Hem Türk polisiye tarihi bakımından önemli olan hem bugün de keyifle okunacağını umduğumuz Kartal İhsan öykülerinden okuyucularımızın mütelezziz olacaklarını yani lezzet alacaklarını umuyoruz.

Bodrum, Haziran 2019 **Erol Üyepazarcı**

Türk Polis Hafiyesi *Kartal İhsan*'ın Harikulâde Heyecanlı Maceraları

Kartal İhsan, Türk polis hafiyesidir; hırsızların, dolandırıcıların, katillerin gözlerini o kadar yıldırmıştır ki, dostları da, düşmanları da ona "Kartal" lakabını takmışlardır. Kartal! Yalan değil. Kartal İhsan, müthiş pençesini bir kere saldıracak olursa, en rezil haydutları, en kanlı katilleri ve en yaman hırsızları enseler. Türklerin iftihar ettiği bir zabıta memuru olan Kartal İhsan'la Avrupa'nın Sherlock Holmes'lerini, Nat Pinkerton'larını, Nick Carter'larını mukayese ediniz. Göreceksiniz ki, bizim polis hafiyemiz, onlarınkinden kat kat daha kurnaz, daha tecrübeli, daha cesur ve daha azimkârdır. Kartal İhsan'ın her sergüzeşti zarif ve sevimli bir kitap dahilinde 5 kuruşa tedarik edilebilir.

Kuruş		Muharriri
5	Kartal Pençesi	Server Bedi
5	Baş Kesenler	"
5	Boğuk Ses	"
5	Çocukları Çalan	"
5	Kanlı Esrarkeşler	"
5	Kağıthane Faciası	"
5	Yer Altındaki Ölü	"
5	Altı Parmaklı El	"
5	Tekinsiz Ev	"

KARTAL PENÇESİ

Heyecanlı ve Korkunç Takibat ile Dolu Cinai Zabıta Vak'ası

Birinci Kitap

Her Kitapta Başlıbaşına Bir Hikâye Vardır.

Muharriri:

Server Bedi

* * *

Ta'b ve Naşiri:
Orhaniye Matbaası
İSTANBUL

1925-1342

پولیس حکیمه‌سی

فارناك اهسانك ماجرالری

فارناك پچه‌سی

هیجانلی و اورلوجق تفصیلات ایله دولو جنائی ضابطه وقعه‌سی

بدلی ۵ غروش

طابع ونائتری : اورخانیه مطبعه‌سی

-1-
Gece Yarısından Sonra Bir Ziyaret

Herhangi bir hırsıza, bir katile, bir dolandırıcıya "Kartal İhsan" adını söyleyiniz, korkusundan fal taşı gibi gözleri açılır; öfkesinden yumrukları ve dişleri sıkılır; vücudu bir ağaç dalı gibi titremeye başlar. Kartal İhsan şüphe yok ki müthiş bir zabıta memurudur.

Yavaş yavaş bu harikulâde adamın ismi Avrupa'ya bile yayılıyor. Memleketimizde de Kartal'ı tanımayan kalmayacaktır. Ben bu adamı herkese tanıtmak için maceralarını öteden beri yazmak istiyordum. Zira beş sene Kartal İhsan'la arkadaşlığım var. Onun en korkunç, en nahoş, en tehlikeli zamanlarda nasıl çelik gibi katı ve soğuk durduğunu, en karışık bir dalavereyi, zekâsının kıvrak parmaklarıyla nasıl çözdüğünü ve en azılı haydutları, en kurnaz hırsızları nasıl yakaladığını bilirim. Bunları düşündükçe ben bile korkumdan, hayretimden, heyecanımdan titriyorum.

Bugüne kadar Kartal İhsan, isminin gazetelere ve kitaplara geçmesini istemediği için maceralarını yazmak müsaadesini bana vermemişti. Halbuki her gün gazete sütunlarında okunan zabıta muvaffakiyetlerinin[1] çoğu Kartal İhsan'ındır. Bunların içinde hiç yazılmayan öyle mühim vak'alar vardır ki, artık İhsan'ın müsaadesini almış olduğum için her birini ayrı ayrı karilerime[2] anlatmak şerefini kazanacağım.

Bu vak'aları okudukça, karilerim de, bu harikalı şahsiyetin bütün meziyetlerini, zekâsını, cesaretini, hatta kera-

---

[1] Başarılarının.

[2] Okuyucularıma.

metini[3] takdir edecekler ve benim zerre kadar mübalağa etmediğimi[4] anlayacaklardır.

Doğrusunu isterseniz Türk zabıtasının fevkinde[5] zabıta yoktur. Avrupalıların Sherlock Holmes'leri, Nat Pinkerton'ları, Nick Carter'ları[6] birer efsanedir ve bunların hiçbiri, Kartal İhsan'daki çabuk anlayışı, büyük dirayet,[7] vukuf ve meslek aşkının derecesine vasıl olamazlar.[8]

Bu cihet[9] iyi bilinmeli.

* * *

Bir akşam, Kartal İhsan'ın Taksim'de, Ayaspaşa'daki evine akşam yemeğine davetliydim. Kartal bu davetten üç gün evvel, Beykoz'da büyük bir haydut çetesini yakaladığı için bu vak'ayı bana anlatmak istemişti. Gece yarısına kadar onu dinledim ve bir kere daha bu büyük üstadın namütenahi meziyetlerine[10] kani oldum.[11]

Gece yarısından sonra evime dönmek için Kartal'ın müsaadesini isteyecektim, birdenbire odadan içeriye uşak girdi:

-İhsan Bey! Sizi tuhaf bir adam, acele görmek istiyor, dedi.

-Tuhaflığı neresinde?

-Bilmem... Yüzünü avuçlarıyla örtüyor, tuhaf bir şeyler yapıyor... Çok telaş içinde... Hemen sizi görmek istiyor.

---

3 Doğaüstü, şaşkınlık doğuran davranışlarını.

4 Abartmadığımı.

5 Üstünde.

6 O dönemde serüvenleri sıkça yayılan Avrupalı ve Amerikalı dedektifler.

7 Çabuk ve doğru kavrama yeteneği.

8 Erişemezler.

9 Bu durum, bu olgu.

10 Sonsuz üstün niteliklerine.

11 İnandım.